

YÖNETMELİK

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığından:

KOYUN VE KEÇİ TÜRÜ HAYVANLARIN TANIMLANMASI,

TESCİLİ VE İZLENMESİ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; hayvan hareketlerinin ve hayvan hastalıklarının daha etkin kontrolünü sağlamak, ülke veya bölgesel eradikasyon programlarının etkin yürütülmesini desteklemek, ilgili birimlerce gerekli sağlık, ıslah, istatistik ve destekleme ödemeleri kayıtlarının daha düzenli tutulması ve değerlendirilmesi amacıyla hayvancılık işletmelerinin belirlenmesi, tescili ile bu işletmelerde bulunan koyun ve keçi türü hayvanların tanımlanması, kayıt altına alınması ve hayvan hareketlerinin takibiyle ilgili usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; her yaş grubunda bulunan koyun ve keçi türü hayvanların bireysel olarak tanımlanmasını, tanımlamada kullanılacak yöntemi, malzeme tipi ve özelliklerini, numaralama sistemine dair teknik özellikleri, tanımlanan hayvanlar ile bunların buldukları işletmelerin ve hayvan sahiplerinin kayıt altına alınmasını, bilgisayar destekli veri tabanının kurulması ve işletilmesini, tanımlanan hayvanlar ve bunların barındırıldığı işletmelerle ilgili bilgi ve verilerin değişimini, sistem içerisinde söz konusu hayvanların hareketlerinin takip ve kontrolünün sağlanması için nakil belgesi düzenlenmesini, sürü sağlığına ilişkin bilgiler ile destekleme ödemeleriyle ilgili bilgilerin kaydedilmesini, tanımlanan hayvanlar ve işletmelerin kontrol ve denetimleri ile idari yaptırımlara ilişkin hususları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik;

a) 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 7 nci, 8 inci ve 36 ncı maddelerine dayanılarak,

b) Avrupa Birliği Konseyinin 21/2004/EC sayılı Koyun ve Keçi Türü Hayvanların Kimliklendirilmesi ve Kayıtları Konusunda Sistem Kurulması Tüzüğüne paralel,

c) Avrupa Birliği Komisyonunun 1505/2006/EC sayılı Koyun ve Keçi Türü Hayvanların Kimliklendirilmesi ve Kayıtlarına İlişkin Yürütülecek Asgari Kontroller Tüzüğüne paralel,

hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Bakanlık: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığını,

b) Denetçi: Bu Yönetmeliğin sekizinci bölümünde belirtilen kontrolleri yapmak üzere Genel Müdürlük veya il/ilçe müdürlüğü tarafından görevlendirilen resmî veteriner hekimleri veya Bakanlığın yetkilendirdiği kişi, kurum ve kuruluşların görevlendirdiği veteriner hekimleri,

c) Genel Müdürlük: Bakanlığın Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğünü,

ç) Hayvan sahibi: Hayvanların mülkiyet hakkını üzerinde bulunduran gerçek veya tüzel kişiyi,

d) İl/ilçe müdürlüğü: İl/ilçe gıda tarım ve hayvancılık müdürlüklerini,

e) İşletme: Bu Yönetmelik kapsamında bulunan hayvanların, veteriner klinik ve poliklinikleri dışındaki, devamlı veya geçici olarak tutulduğu, yetiştirildiği veya beslendiği herhangi bir tesis, kuruluş veya etrafı çevrili açık alan çiftliği durumunda bulunduğu çevreyi,

f) Kanun: 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununu,

g) Kısıtlama: Hayvanların piyasaya arzının, taşınmasının veya işletmeye giriş ve çıkışının yasaklanması, işletmede ve veri tabanında hayvan hareketlerini önlemeye yönelik tedbirleri,

ğ) Kimliklendirici: Hayvancılık konusunda eğitim almış meslek mensupları ile hayvan kimliklendirilmesi konusunda yapılacak bilgilendirme sonunda uygun görülerek Bakanlık tarafından izin verilen yer ve süre içinde kimliklendirme yetkisi verilen kişiyi,

h) Koyun ve keçi türü hayvan: Et, süt, yapağı üretimi, damızlık veya diğer amaçlarla yetiştirilen her yaşta ki koyun ve keçileri,

ı) Nakil belgesi: Resmî veteriner hekim, hayvan sahibi, hayvan satış yeri yetkilisi veya Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş kişi, kurum veya kuruluş tarafından düzenlenen, Ek-2’de yer alan imzalı ve onaylı belgeyi,

i) Resmî veteriner hekim: Bu Yönetmelik kapsamında verilen görevleri Bakanlık adına yapan Bakanlık personeli veteriner hekimi,

j) Tanımlama araçları: Hayvanların tanımlanmasında kullanılan plastik kulak küpesi, elektronik kulak küpesi, mikroçip, bolus veya bileklik gibi tanımlama araçlarını,

k) Veteriner sağlık raporu: Hayvan ve hayvansal ürünlerin Kanunda belirlenen sağlık şartlarına uygun olduğunu gösteren, resmi veya yetkilendirilmiş veteriner hekim tarafından düzenlenen belgeyi,

l) Yetkilendirilmiş veteriner hekim: Bakanlıkta görevli veteriner hekimler dışında, verilecek resmi görevleri yürütmek üzere Bakanlık tarafından yetki verilen veteriner hekimi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev, Yetki, Sorumluluk ve Yükümlülükler

Yetki ve sorumluluk

MADDE 5 – (1) Bu Yönetmelik çerçevesindeki koyun ve keçi türü hayvanların tanımlanması, işletmede kayıt altına alınması ve işletmelerin tescili ile ilgili tüm diğer işlemlerin yürütülmesinden Bakanlık yetkili ve sorumludur. Gerektiğinde bu yetkinin bir kısmını veya tamamını Bakanlığın kontrol ve denetimi altında olmak şartı ile ilgili yeterli altyapıya sahip, hayvancılık konusunda faaliyet gösteren kurum, kuruluş, gerçek veya tüzel kişilere devredebilir.

Genel Müdürlüğün görev ve sorumlulukları

MADDE 6 – (1) Genel Müdürlük hayvan hareketleri ve sağlığına yönelik bilgisayar destekli veri tabanının oluşturulması, il/ilçe müdürlükleri arasında bilgi akışının sağlanması, il/ilçe müdürlükleri ile yetki verilen ilgili kurum veya kuruluşların çalışmalarının kontrolü, denetimi, eğitimi ile merkezî veri tabanının işletilmesi, geliştirilmesi ve işlemlerin uygulanması ile yetkili, görevli ve sorumludur.

İl/ilçe müdürlüğünün görev ve sorumlulukları

MADDE 7 – (1) İl/ilçe müdürlüğü kendi yetki, görev ve sorumluluk sahasında bulunan koyun ve keçi türü hayvanların tanımlanmasında kullanılacak tanımlama araçlarının, bu Yönetmelikte belirtilen şartlara uygunluğunu onaylamak, hayvanları bireysel olarak tanımlamada kullanılacak kulak küpe numaralarını işletmelere tahsis etmek, il içi işletme numaralarının işletmelere tahsisini sağlamak, tanımlanan ve kayıt altına alınan hayvanlar ile bunların buldukları işletmeleri tescil etmek, 39 uncu maddede belirtilen bilgileri bilgisayar destekli veri tabanına kaydetmek, hayvan sahiplerinin işletmelerindeki koyun ve keçi türü hayvanlar için kayıt tutmalarını sağlamak, tanımlanan ve tescil edilen hayvanlar ile işletmelerin kontrol ve denetimlerini sağlamak, kontrollere ilişkin raporları hazırlamak, gerekli eğitimleri vermek, bu Yönetmelik hükümlerinin ihlal edilmesi halinde gerekli yaptırımları uygulamak ve bu Yönetmeliğin ilgili diğer hükümlerini uygulama konularında yetkili, görevli ve sorumludur.

Hayvan sahibinin sorumluluk ve yükümlülükleri

MADDE 8 – (1) Hayvan sahibi, işletme veya işletmelerinin tescil ettirilmesini ve tescil edilen işletme veya işletmelerindeki koyun ve keçi türü hayvanların tanımlanmalarını sağlamak, doğum, ölüm, kesim, zorunlu kesimleri ile işletmelerine ve işletmelerinden olacak tüm koyun ve keçi türü hayvan hareketleri ile ilgili kayıtları tutmak ve bunları ilgili il/ilçe müdürlüğüne bildirmek, işletmede ölen veya kesilen hayvanların kulak küpelerini il/ilçe müdürlüğüne teslim etmek, işletmelerinin kontrolünde yetkililerce talep edilmesi halinde son üç yıl içerisinde sorumlu olduğu hayvanlara ilişkin orijin, kimliklendirme, varış yeri, yetiştirdiği, naklettiği, pazarladığı veya kesimi yapılan hayvanlara ilişkin bilgileri sunmak ve incelenmesinde denetçilere yardımcı olmak, işletme veya işletmelerindeki koyun ve keçi türü hayvanların tanımlanması ve tescili ile ilgili masrafları karşılamak, düşen kulak küpelerini il/ilçe müdürlüğüne bildirmek ve bu Yönetmeliğin hayvan sahipleriyle ilgili diğer hükümlerinin yerine getirilmesini sağlamak ile sorumlu ve yükümlüdür.

(2) Kayıtlar, Genel Müdürlük tarafından belirlenen şekilde, il/ilçe müdürlüğünün talebi halinde ibraz edilmek üzere yazılı veya bilgisayar veri tabanında en az üç yıl muhafaza edilir.

(3) Hayvan sahibi bu Yönetmelikte yer alan yükümlülüklerini yerine getirmemesinden, eksik ya da hatalı yerine getirmemesinden, vermiş olduğu beyanları nedeniyle oluşacak tüm olumsuzluk ve hatalardan sorumludur.

Alıcı ve satıcıların sorumluluk ve yükümlülükleri

MADDE 9 – (1) Alıcı ve satıcılar, bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde aldıkları veya sattıkları koyun ve keçi türü hayvanların hayvan sağlığı ve refahı ile alım ve satımlarına ilişkin gerekli bildirimleri bildirim süresi içinde ilgili il/ilçe müdürlüğüne bildirmekle sorumlu ve yükümlüdür.

(2) Kurban amacıyla hayvan alan ve bu hayvanı kesen alıcıların bildirim yapması zorunlu değildir.

Kesimhane yetkililerinin sorumluluk ve yükümlülükleri

MADDE 10 – (1) Kesimhane yetkilileri, kesim için getirilen koyun ve keçi türü hayvanların bu Yönetmelik hükümlerine göre tanımlanıp, tanımlanmadıklarını ve yanlarında veteriner sağlık raporu veya nakil belgelerinin bulunup bulunmadığını kontrol etmek, bu Yönetmelik şartlarına göre tanımlanmamış, veteriner sağlık raporu veya nakil belgesi bulunmayan ya da belgelerinde yanlış bilgileri bulunan koyun ve keçi türü hayvanların kesimlerine izin vermemek, kesimleri sağlanan koyun ve keçi türü hayvanların nakil belgelerini en az üç yıl süre ile muhafaza etmek, kesimleri sağlanan koyun ve keçi türü hayvanların veri tabanından düşümlerini yapmak, kulak küpelerini biriktirerek Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar gereğince buldukları yerin il/ilçe müdürlüğünün kontrolünde imhalarını

sağlamak ve bu Yönetmeliğin kendileri ile ilgili diğer hükümlerini yerine getirmekle sorumlu ve yükümlüdürler.

(2) Tanımlanmamış veya mevzuattaki şartları taşımayan hayvanların kesimhaneye getirilmesi durumunda yetkilendirilmiş veya resmi veteriner hekim gerekli yasal işlemlerin uygulanmasını sağlamak üzere bağlı bulunduğu il/ilçe müdürlüğüne bildirimde bulunmakla yükümlüdür.

Hayvan satış yeri yetkililerinin sorumluluk ve yükümlülükleri

MADDE 11 – (1) Hayvan satış yeri yetkilileri, kurumlarına satış için getirilen koyun ve keçi türü hayvanların bu Yönetmelik hükümlerine göre tanımlanıp, tanımlanmadıklarını, yanlarında veteriner sağlık raporu veya nakil belgelerinin bulunup, bulunmadığını ve veri tabanındaki kayıtlarını kontrol etmek, bu Yönetmelik şartlarına göre tanımlanmamış veya belgesi bulunmayan ya da belgelerinde yanlış bilgileri bulunan koyun ve keçi türü hayvanların hayvan satış yerlerine girişlerine izin vermemek, pazara girişlerine izin verilen hayvanların nakil belgelerini hayvan sahiplerinden teslim almak, satışı olan veya olmayan hayvanlar için nakil belgesi düzenlemek, hayvan sahiplerine teslim etmek ve bu Yönetmeliğin kendileri ile ilgili diğer hükümlerini yerine getirmekle sorumlu ve yükümlüdürler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Koyun ve Keçi Türü Hayvanların Tanımlanması ve Tescil Sistemi

Sistemin unsurları

MADDE 12 – (1) Koyun ve keçi türü hayvanların tanımlanması ve kayıt altına alınması sistemi aşağıdaki unsurlardan oluşur:

- a) Hayvanların tanımlanması için tanımlama araçları,
- b) İşletmelerde tutulan güncel kayıtlar,
- c) Nakil belgeleri,
- ç) Bilgisayar destekli veri tabanı.

Koyun ve keçi türü hayvanların tanımlanması ve müracaat

MADDE 13 – (1) Koyun ve keçi türü hayvanların tanımlanması, doğumdan itibaren en geç altı ay içinde veya ilk altı ayda hayvan işletmeyi terk edecekse işletmeyi terk etmesinden önce, ikinci ve üçüncü fıkralara uygun olarak gerçekleştirilir. Göçerler veya mera hayvancılığı için bu süre il/ilçe müdürlüğüne bildirimde bulunulması hâlinde dokuz aya kadar uzatılabilir. Koyun ve keçi türü hayvanlar bu Yönetmelik şartlarına göre tanımlanmaksızın bulunduğu işletmeden nakledilemez.

(2) Bu Yönetmelikle belirlenen süreyi geçtikten sonra koyun ve keçi türü hayvanların tanımlanması, Kanunun ilgili hükümlerine göre hayvan sahibine idarî para cezası verildikten sonra gerçekleştirilir.

(3) Koyun ve keçi türü hayvanlar, hayvan sahiplerinin bağlı bulunduğu il/ilçe müdürlüğüne veya Bakanlıkça yetki verilen kişi, kurum veya kuruluşa müracaatları üzerine, bu Yönetmeliğin ilgili hükümleri çerçevesinde il düzeyindeki il/ilçe müdürlüğünce onaylanmış kulak küpeleri ile tanımlanır.

(4) Hayvanların her iki kulağına da uygulanan kulak küpesi de koyun ve keçi türü hayvanın bireysel olarak tanımlanmasını sağlayacak aynı özgün tanımlama kodunu taşır.

(5) Kulak yapısı kulak küpesi takmaya uygun olmayan koyun ve keçi türü hayvanların ön sağ ayak bileğine bireysel olarak tanımlanmasını sağlayacak özgün tanımlama kodunu taşıyan bilek künyesi takılır.

(6) Hayvan sahibi, koyun ve keçi türü hayvanlarını mera veya yaylaya götürmeden önce işletmesinin bağlı

bulunduğu il/ilçe müdürlüğüne müracaat ederek çıkış işlemlerini, mera ve yayla işletmesine vardıktan sonra da mera ve yaylanın bağlı bulunduğu il/ilçe müdürlüğüne müracaat ederek varış işlemlerini yaptırır. Hayvanların mera veya yaylada bulunduğu süre içinde doğum, ölüm, kesim ya da hareketlerini bildirim süresi içinde mera veya yaylanın bağlı bulunduğu il/ilçe müdürlüğüne bildirir.

(7) Mera veya yaylanın bağlı bulunduğu il/ilçe müdürlüğü yeni doğan hayvanların kulak küpelerini mera veya yayla işletmesine tahsis eder ve kulak küpesi takılacak hayvan olarak veri tabanına kayıt eder. Mera veya yayladan işletmesine getirilmeden önce tahsis edilen kulak küpeleri hayvanlara uygulanır.

Kulak küpelerinin işletmelere tahsisi ve uygulanması

MADDE 14 – (1) Üzerinde bireysel tanımlama numaraları bulunan kulak küpeleri, Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslar dâhilinde il düzeyindeki ilgili il/ilçe müdürlüğü tarafından kendi görev, yetki ve sorumluluk sahasındaki işletmelere tahsis edilir.

(2) Üzerinde bireysel tanımlama numaraları bulunan kulak küpeleri, Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslar dâhilinde ilgili il/ilçe müdürlüğü veya yetki verilen hayvan sahibi, serbest veteriner hekim, kurum ya da kuruluşlar tarafından kendi görev, yetki ve sorumluluk sahasındaki işletmelerdeki koyun ve keçi türü hayvanlara uygulanır.

Kulak küpelerinin sökülmesi veya değiştirilmesi

MADDE 15 – (1) Kulak küpeleri Genel Müdürlük veya ilgili il/ilçe müdürlüğünün izni olmaksızın hiçbir surette sökülmez veya değiştirilmez.

(2) Kulak küpelerinin Genel Müdürlük veya ilgili il/ilçe müdürlüğünün izni olmaksızın sökülmesi ve değiştirilmesi durumunda Kanunun ilgili hükümleri uygulanır.

Düşen veya kayıp kulak küpeleri

MADDE 16 – (1) Hayvan sahibi, tanımlanan bir koyun veya keçi türü hayvanın kulak küpelerinden birinin ya da ikisinin de düştüğünü veya üzerlerindeki bilgilerin silindiğini tespit ederse otuz gün içinde; göçerler veya mera hayvancılığı için il/ilçe müdürlüğüne bildirimde bulunulması hâlinde doksan gün içinde ilgili il/ilçe müdürlüğüne veya Bakanlıkça yetki verilmiş kurum veya kuruluşlara müracaat eder. Kaybolan ya da silinen kulak küpesinin yerine il/ilçe müdürlüğünün onayından sonra aynı bireysel numarayı içeren yenisi takılır.

(2) Avrupa Birliğine üye ülkelerden ithal edilen koyun veya keçi türü hayvanların düşen ya da silinen kulak küpesi, ihracatçı ülke tarafından verilen orijinal bireysel tanımlama numarasını muhafaza eden ancak Bakanlığın logosunu taşıyan yenisiyle değiştirilir.

(3) Bakanlık tarafından alımı ve dağıtımı yapılan kulak küpelerinin düşmesi, kaybolması ya da değiştirilmesiyle ilgili hususlar Bakanlıkça belirlenir.

Kulak küpesi numarasının belgelerde belirtilmesi

MADDE 17 – (1) Tanımlanan koyun ve keçi türü hayvanların kulak küpeleri üzerinde bulunan bireysel numaralar; koyun ve keçi türü hayvanlarla ilgili olarak hazırlanan hayvan sigortaları, hayvan sağlığı ve hayvancılıkla ilgili olarak laboratuvar için numune alınması ve gönderilmesi ile ilgili belgeler, laboratuvar analizleriyle ilgili belgeler ve analiz raporları, yurtiçi hayvan nakilleri için düzenlenenler dâhil hayvancılıkla ilgili her türlü veteriner sağlık sertifikaları, hayvanların sevklerinde düzenlenen nakil belgeleri, hayvan alış ve satışları ile ilgili proforma faturalar, her türlü hayvan sertifikaları, hayvanlardan elde edilen hayvansal ürünlerle ilgili her türlü belgeler ile koyun ve keçi türü hayvanlar ve hayvancılıkla ilgili olarak tanzim edilen diğer belgelerde belirtilir.

Nakil belgesi ile koyun ve keçi türü hayvanların yer değiştirmesi

MADDE 18 – (1) Tanımlanan koyun ve keçi türü hayvanların her bir işletme değiştirmesinde ek-2'de yer alan

asgari bilgileri içerecek şekilde nakil belgesi düzenlenir ve hayvanların beraberinde bulundurulur.

(2) Variş işletmesindeki hayvan sahipleri, nakil belgelerini nakil tarihinden itibaren en az üç yıl boyunca saklar. Bu belgeler il/ilçe müdürlüğü tarafından talep edilmesi hâlinde hayvan sahibi tarafından ibraz edilir.

(3) Hayvanların varış işletmesine belgeli olarak geldiği ancak bildirim süresi içerisinde yapılmadığı tespit edilirse, Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi hükmü gereği hayvan sahibine gerekli bildirimde bulunmadığından dolayı; belgesiz olarak geldiği tespit edilirse (f) bendi hükmü gereği hayvan sahibine canlı hayvan sevklerinde Bakanlıkça belirlenen belgeleri bulundurmadığından dolayı hayvan başına idari para cezası uygulanır.

(4) Variş işletmesine idari para cezasının verilmesini takiben, hayvanın çıkış işletmesinin bulunduğu il/ilçe müdürlüğüne bilgi verilir. Hayvanların çıkış işletmesinin sahibine Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi hükmü gereği gerekli bildirimde bulunmadığından dolayı idari para cezası uygulanır ve hayvanların veri tabanından nakli yapılır.

(5) İşletme ziyaretinde hayvanların işletmeden ayrıldığı ve bildirim süresi içinde hareket bildirimlerinin yapılmadığının tespiti halinde, Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi hükmü gereği gerekli bildirimde bulunmadığından dolayı hayvan sahibine idari para cezası uygulanır.

Ölüm hâli

MADDE 19 – (1) Koyun ve keçi türü hayvanların ölümleri hâlinde, ölen hayvanlar buldukları işletmenin işletme defterine/formuna hayvan sahibi tarafından kaydedilir ve bağlı bulunduğu il/ilçe müdürlüğüne bildirilir.

Zorunlu hâllerde, zafî ihtiyaç veya kurban için kesim

MADDE 20 – (1) Zorunlu hâllerde veya zafî ihtiyaç için işletmelerde kesilen koyun ve keçi türü hayvanların karkasları eğer kesimhaneye gönderilmeyecek ise işletmede kesilen hayvanlara ait bilgiler hayvan sahipleri tarafından işletme defterine/formuna kaydedilir ve ilgili il/ilçe müdürlüğüne bildirilir.

(2) İşletmede zorunlu olarak kesilen koyun ve keçi türü hayvanlara ait karkaslar kesimhaneye gönderilecek ise hayvan sahibi tarafından hayvanların zorunlu kesim tarihi, nedeni ve kesimhaneye gönderilme tarihi bildirilerek kesilen hayvanlara ait karkaslar kesimhaneye teslim edilir.

(3) Kurban için kesilecek koyun ve keçi türü hayvan satışlarında, kesilen hayvanların kayıtlardan düşülmesi maksadı ile satıcı bu hayvanların kurbanlık olarak satıldığını bildirim süresi içinde en yakın il/ilçe müdürlüğüne bildirir.

Koyun ve keçi türü hayvanların kaybolması veya çalınması

MADDE 21 – (1) Eğer tanımlanmış koyun ve keçi türü hayvan kaybolur veya çalınır ise, hayvan sahibi yedi gün içinde durumu ilgili il/ilçe müdürlüğüne bildirir. Kaybolan veya çalınan hayvanların durumları il/ilçe müdürlüğüne veri tabanına kayıt edilir.

(2) Çalınan veya kaybolan hayvanlar daha sonra bulunur ise, bulunan hayvanların durumu il/ilçe müdürlüğüne bildirilir ve il/ilçe müdürlüğüne bu hayvanların veri tabanındaki kayıtları güncellenir.

İşletme kayıt defteri/formu

MADDE 22 – (1) Tescil edilen işletmelerdeki koyun ve keçi türü hayvanlar için hayvan sahipleri tarafından Ek-3'te yer alan güncelleştirilmiş işletme kayıt defteri/formu tutulur.

(2) İşletme kayıt defteri/formu, tanımlanan ve tescil edilen her bir işletmeye il/ilçe müdürlüğü tarafından düzenlenerek hayvan sahibine teslim edilir. İşletmeye ait bilgileri içeren işletme kayıt defteri/formu, elle yazılı formda veya bilgisayar ortamında tutulur, en az üç yıl saklanır ve il/ilçe müdürlüğü tarafından talep edilmesi hâlinde hayvan

sahibi tarafından ibraz edilir.

İşletme kayıt defterinin/formunun tutulması

MADDE 23 – (1) Hayvan sahibi, işletme kayıt defteri/formunda güncel kayıtları tutar; işletmeye gelen veya işletmeden ayrılan tüm koyun ve keçi türü hayvanların hareketlerini tarih, gittiği veya geldiği işletmenin bilgileri, hayvan sahiplerinin bilgileri ile işletme içindeki tüm koyun ve keçi türü hayvanların doğum, ölüm olaylarını tarihleri ile işletme kayıt defteri/formuna kayıt ederek bildirim süresi içinde bağlı bulunduğu il/ilçe müdürlüğüne bildirir.

(2) Genel Müdürlük adına kayıtların kontrolünü yapan denetçinin adı ve imzası raporda bulunur.

İşletme kayıt defteri/formu ve nakil belgelerinin kaybolması, çalınması veya imha edilmesi

MADDE 24 – (1) Koyun ve keçi türü hayvanlara ait bilgileri içeren işletme kayıt defteri/formu veya nakil belgeleri kaybolmuş, çalınmış veya imha edilmiş ise hayvan sahipleri on dört gün içinde durumu yazılı olarak ilgili il/ilçe müdürlüğüne bildirir. İl/ilçe müdürlüğü veri tabanındaki kayıtları inceler ve uygun bulunması durumunda bu tür işletmeler için yeniden işletme kayıt defteri/formu verir.

Denetim ve kontroller

MADDE 25 – (1) İşletmeler ile koyun ve keçi türü hayvanların tanımlanması ve tesciline ilişkin kontrolleri ile kesimhane, hayvan satış yeri, kurban kesim yerleri ve sınır kontrol noktalarının bu Yönetmelik çerçevesindeki kontrolleri Genel Müdürlük veya ilgili il/ilçe müdürlüğü tarafından yapılır.

Masraflar

MADDE 26 – (1) 12 nci maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen unsurlara ilişkin masraflar hayvan sahipleri tarafından karşılanır.

(2) Tanımlama araçlarının uygulama ücreti Bakanlık tarafından belirlenir ve güncellenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İthalat ve İhracat

Avrupa Birliği dışındaki ülkelerden ithalat

MADDE 27 – (1) Avrupa Birliğine üye ülkeler dışındaki ülkelerden ilgili millî mevzuata göre kontrollere tabi tutularak ithal edilen canlı koyun ve keçi türü hayvanlar, söz konusu kontrolleri ve karantina süresinin bitişini takip eden on dört gün içinde varış işletmesinde ve işletmeyi terk etmeden önce bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak kulak küpeleri ile tanımlanır.

(2) Avrupa Birliğine üye ülkeler dışındaki ülkelerden koyun ve keçi türü hayvanların ithalatında, hayvanlar ihracatçı ülke tarafından tanımlanmış iseler, ihracatçı ülke tarafından yapılan orijinal tanımlama varış işletmesinde tahsis edilen tanımlama numarası ile beraber 37 nci maddede belirtilen bilgisayar destekli veri tabanına kaydedilir.

(3) İthal edilen hayvanların gideceği işletme bir kesimhane ise ve hayvanlar birinci fıkrada belirtilen kontroller sonrasında beş iş günü içinde kesilmeleri durumunda tanımlanmaz. Hayvanların orijinal küpeleri muhafaza edilir, bilgisayar destekli veri tabanına kaydedilir ve düşümleri yapılır.

Avrupa Birliğine üye ülkelerden ithalat

MADDE 28 – (1) Avrupa Birliğine üye ülkelerden ithal edilen koyun ve keçi türü hayvanların, orijinal kulak küpeleri muhafaza edilir ve mevzuat gereği yapılması gereken kontroller sonrasında beş iş günü içerisinde bilgisayar

destekli veri tabanına kaydedilir.

Avrupa Birliđi dıřındaki űlkelere ihrac

MADDE 29 – (1) Koyun ve keçi tűrű hayvanların Avrupa Birliđine űye űlkeler dıřındaki űlkelere ihrac edilmeleri durumunda, hayvanlara ait nakil belgelerinin bir nűshası ihracatçı tarafından ihrac yapılacak gűmrűk kapısının bulunduđu ildeki il/ilçe műdűrlűđűne teslim edilir. Nakil belgelerinde belirtilen hayvanların kayıtlarının veri tabanından dűřűmű teslim edilen il/ilçe műdűrlűđű tarafından yapılır.

Avrupa Birliđine űye űlkelere ihrac

MADDE 30 – (1) Koyun ve keçi tűrű canlı hayvanların Avrupa Birliđine űye űlkelere ihracı durumunda, sevk edilecek hayvanlara ait nakil belgelerinin bir nűshası ihracatçı tarafından ihrac yapılacak gűmrűk kapısının bulunduđu ildeki il/ilçe műdűrlűđűne teslim edilir. Nakil belgelerindeki bu hayvanların kayıtlarının veri tabanından dűřűmű, teslim edilen il/ilçe műdűrlűđű tarafından yapılır.

BEŐİNCİ BŲLŲM

İşletmelerin Tanımlanması ve Tescili

Tescil

MADDE 31 – (1) Bűnyesinde koyun ve keçi tűrű hayvan bulunduran tűm iřletmeler tanımlanır ve tescil edilir.

İl/İlçe műdűrlűđűne műracaat

MADDE 32 – (1) İřletmelerin tanımlanması ve tescili için hayvan sahibi tarafından iřletmenin bulunduđu yerdeki il/ilçe műdűrlűđűne műracaat edilir.

İşletmelerin tanımlanması

MADDE 33 – (1) İřletmeler, 35 inci maddeye gűre her il için ilgili il dűzeyindeki il/ilçe műdűrlűđűnce veya hayvan kayıt sisteminden tahsis edilecek il içi iřletme tanımlama numarası ile tanımlanır.

İşletme tanımlama numarası

MADDE 34 – (1) 32 nci maddede belirtilen műracaat űzerine her bir iřletme için űzgűn bir iřletme tanımlama numarası tahsis edilir. Aynı hayvan sahibine ait birden fazla iřletme bulunması durumunda, hayvan sahibinin her bir iřletmesi için ayrı bir űzgűn iřletme tanımlama numarası tahsis edilir.

İşletme tanımlama numaraları

MADDE 35 – (1) İşletme tanımlama numaraları aşağıda belirtilen űekilde tahsis ve kayıt edilir.

a) İřletme tanımlama numarası, iki haneli űlke kodu ve iki haneli il trafik kodundan sonra verilecek en fazla on haneli bir sayıdan oluřur.

b) İşletme tanımlama numarası, bilgisayar destekli veri tabanına, hareket belgelerine ve 36 ncı maddede belirtilen işletme tescil belgesine kaydedilir.

İşletmelerin tescili

MADDE 36 – (1) İřletmenin yerleřik bulunduđu yerdeki il/ilçe műdűrlűđű tarafından műracaatı uygun bulunarak deđerlendirilen ve iřletme veya iřletmeleri tanımlanan hayvan sahibine iřletme tescil belgesi iřletme kayıt

defteri/formuyla birlikte teslim edilir.

ALTINCI BÖLÜM

Veri Tabanı

Bilgisayar destekli veri tabanı

MADDE 37 – (1) Genel Müdürlük tarafından 39 uncu madde hükümlerine uygun olarak bilgisayar destekli işlevsel bir veri tabanı kurulur. Bu Yönetmelik gereği talep edilen tüm bilgiler süresiz olarak söz konusu bilgisayar destekli veri tabanında saklanır.

Diğer veri tabanları ile uyumluluk

MADDE 38 – (1) Veri tabanında kayıtlar, ilgili diğer ulusal veri tabanları ile uyumlu ve bunlarla bilgi değişimine uygun olacak şekilde tutulur.

Veri tabanında bulunması gereken bilgiler

MADDE 39 – (1) Bilgisayar destekli veri tabanında asgari aşağıdaki bilgiler bulunur.

a) Hayvanların bulunduğu işletmelerin kayıtları ve her bir işletme için;

1) Ülke kodu ve iki haneli il trafik kodu ayrı olmak üzere en fazla on haneden oluşan bir işletme tanımlama numarası,

2) İşletmenin ait olduğu veya kanuni olarak işletmeden sorumlu hayvan sahibinin adı, T.C. kimlik numarası, işletmenin adresi, coğrafi koordinatları ve varsa telefon/faks numarası ile elektronik posta adresi,

3) Hayvanların bireysel tanımlama numarası,

4) Hayvanların türleri ve ırkı,

5) İşletmede bulunan hayvanların mevcudu,

6) Yetiştirme tipi.

b) Hayvanların hareket bilgileri;

1) Hareket eden hayvan bilgisi ve sayısı,

2) Hayvanların ayrıldığı işletme numarası,

3) Hareket başlangıç tarihi,

4) Hayvanların gideceği işletme numarası,

5) Variş tarihi.

c) Hayvan sağlığı bilgileri;

1) Aşılama bilgileri,

2) Hastalık durumu,

3) Kısıtlamalar.

Veri tabanına kayıt

MADDE 40 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerine göre tanımlanmayan hiçbir koyun ve keçi türü hayvan veri tabanına kaydedilmez.

Veri tabanında bilgi erişimi

MADDE 41 – (1) Bakanlık, ilgili milli mevzuatın hükümleri çerçevesinde bilgi gizliliğinin ve korunmasının sağlanması şartıyla Bakanlık tarafından tanınan üretici ve tüketici örgütleri dahil tüm ilgili tarafların da bu bilgilere erişimleri için gerekli önlemleri alarak paydaşların uygun şartları taşımaları halinde izin verebilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Tanımlama Araçlarına İlişkin Hususlar

Tanımlama araçları

MADDE 42 – (1) Bireysel olarak tanımlanacak koyun ve keçi türü hayvanlar, Bakanlık tarafından belirlenen özelliklere sahip tanımlama araçlarıyla tanımlanır.

Plastik kulak küpelerinde bulunması gereken özellikler

MADDE 43 – (1) Bu Yönetmelik hükümleri gereği koyun ve keçi türü hayvanların tanımlanmasında kullanılacak plastik kulak küpelerinin üzerinde lazer tekniği ile silinmez şekilde baskılı asgari aşağıda belirtilen bilgi ve hususlar bulunur.

a) Plastik kulak küpeleri, Ek-1'de yer alan Bakanlığın logosunu ihtiva eder.

b) Koyun ve keçi türü hayvanların plastik kulak küpeleri üzerindeki bireysel hayvan tanımlama numarası en fazla on üç karakterden oluşur. Bu karakterler;

1) İlk iki hane ülke kodu,

2) Ülke kodundan sonraki iki hane hayvanın doğduğu işletmenin yerleşik olduğu ilin trafik kodu,

3) İl trafik kodunu takip eden en fazla dokuz hane,

hayvanın bireysel tanımlama numarasını oluşturur.

(2) Plastik kulak küpelerinin dişi yaprağı birinci fıkrada belirtilen bilgi ve hususları, erkek yaprağı ise sadece hayvanın bireysel tanımlama numarasını ihtiva eder.

Ülke kodu

MADDE 44 – (1) Plastik kulak küpelerinde ülke kodu TR şeklinde gösterilir.

Plastik kulak küpelerinin teknik özellikleri ve taşınması gereken şartlar

MADDE 45 – (1) Koyun ve keçi türü hayvanların tanımlanmasında kullanılacak plastik kulak küpelerinin

teknik özellikleri ve taşınması gereken şartlar aşağıda belirtilmiştir:

- a) Sağlam, büküldüğü zaman kırılmayacak, esnek, yüksek kaliteli plastik materyalden imal edilmiş ve Bakanlık tarafından belirlenen sarı renkte olmalıdır.
- b) Hayvanın hayatı süresince dış etkilere ve farklı iklim şartlarına fiziksel olarak dayanıklı ve okunması kolay olmalıdır.
- c) Yeniden kullanılabilir olmayan, dişi yaprakla erkek yaprağın birbirinden ayrılmasını engelleyecek yapıda ve kulağa takılı kalacak tarzda dizayn edilmiş olmalıdır.
- ç) Kulak dokusuna ve hayvan sağlığına zarar vermeyecek hammaddelerden üretilmiş olmalıdır.
- d) 43 üncü maddede belirtilen silinmez ve değiştirilemez bilgileri taşımalıdır.

Plastik kulak küpelerinin yapısı ve modeli

MADDE 46 – (1) Koyun ve keçi türü hayvanların tanımlanmasında kullanılacak plastik kulak küpelerinin yapısı ve modeli aşağıda belirtilmiştir.

- a) Her bir plastik kulak küpesi, bir erkek ve bir dişi parça olmak üzere iki parçadan oluşur.
- b) Her bir plastik kulak küpesi, lazer tekniği ile silinmez şekilde baskılı olarak 43 üncü maddede belirtilen bilgi ve hususları ihtiva eder.
- c) Plastik kulak küpesinin dişi yaprağının eni en az 30 mm, boyu en az 40 mm, erkek yaprağının eni ise en az 30 mm, boyu en az 33 mm olacaktır. Plastik kulak küpesi üzerinde yer alan karakterler ile bu karakterlerin boyu erkek ve dişi yaprağın her ikisinde de aynı olacaktır.
- ç) Plastik kulak küpesi üzerindeki il trafik kodundan sonraki bireysel numara, küpenin alt kısmında en az 12 mm yüksekliğinde, diğer kısımlar ise en az 7 mm yüksekliğinde olacaktır.

Diğer tanımlama araçları

MADDE 47 – (1) Bakanlık, koyun ve keçi türü hayvanların bir kulağına uygulanan plastik kulak küpesinin bu Yönetmelikte belirtilen hükümleri karşılması şartıyla, tanımlama için ilave olarak elektronik özellikte başka yapıda tanımlama araçları seçebilir. Bu ilave tanımlama araçlarının yapısı ve modeli Bakanlıkça belirlenir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Kontroller

Nokta kontroller

MADDE 48 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerinin uygulanmasını denetlemek maksadıyla denetçi tarafından tesadüfi, işletme sahibine haber verilmeksizin nokta kontroller uygulanır. Ancak hayvanların işletmede toplanması mümkün değilse iki gün öncesinden işletme sahibine haber verilebilir.

(2) Bu kontroller, her yıl il/ilçe müdürlüklerinin kendi görev sahalarındaki hayvan sayısının en az yüzde beşini temsil etmek üzere işletmelerin en az yüzde üçünü kapsar.

(3) Düzenlenen kontrollerde bu Yönetmelik hükümlerinin karşılanmadığı tespit edilirse, belirtilen minimum kontrol oranı arttırılır.

(4) Bir işletmedeki hayvan sayısı yirminin altında ise hayvanların tamamı, yirmi ve üzerinde ise örnekleme

yöntemiyle hayvanların en az yüzde beşi kontrol edilir.

(5) Örnekleme yöntemiyle yapılan kontrollerde bu Yönetmelik hükümlerine uygun olmayan bir durum tespit edilirse işletmedeki tüm hayvanlar kontrol edilir.

Kontrol edilecek işletmelerin seçimi

MADDE 49 – (1) İl/ilçe müdürlüğü tarafından kontrol edilecek işletmelerin seçimi bir risk analizi bazında yapılır.

Risk analizi

MADDE 50 – (1) Her bir işletme için hazırlanacak risk analizinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır.

a) İşletmedeki koyun ve keçi türü hayvanların sayısı ile bu Yönetmelik hükümleri gereğince tanımlanmış ve kayıt altına alınmış hayvanların sayısı,

b) Halk ve hayvan sağlığı ile ilgili hususlar, sürülerin sağlık statüleri ve özellikle işletmede daha önce hastalık mihraklarının bulunup bulunmadığı,

c) Özellikle işletmede tutulan kayıtlar ve işletmedeki mevcut koyun ve keçi türü hayvanlara ait nakil belgelerinin muhafazasına ilişkin olarak önceki yıllarda uygulanan kontrollerin sonuçları,

ç) İşletme ve işletmedeki koyun ve keçi türü hayvanlarla ilgili bilgilerin il/ilçe müdürlüğüne uygun olarak iletilip iletilmediği,

d) Bir önceki yılda işletmeye ödenen koyun ve keçi destekleme primi miktarı,

e) Bir önceki yıldaki denetim raporunu kıyaslayarak ortaya çıkan önemli değişiklikler,

f) Bakanlıkça belirlenebilecek diğer kriterler.

Rapor hazırlanması ve gönderilmesi

MADDE 51 – (1) İşletmelere düzenlenen her bir kontrol sonucunda kontrolleri uygulayan denetçi tarafından, kontrollerin sonuçlarını, olumsuz bulguları, kontrollerin nedenlerini ve kontroller sırasında mevcut şahısları belirten bir rapor hazırlanır. Hayvan sahibi tarafından da imzalanan bu raporun bir sureti hayvan sahibine verilir. Diğer sureti de ilgili il/ilçe müdürlüğünde kalır.

(2) Bu Yönetmelik hükümlerinin ihlal edildiğinin tespiti durumunda, hazırlanan raporun bir sureti derhâl il/ilçe müdürlüğüne gönderilir ve gerekli yasal işlemler uygulanır.

Yıllık raporlar

MADDE 52 – (1) İlgili il müdürlükleri yıllık bir rapor hazırlar ve her yıl 1 mart tarihinden önce Genel Müdürlüğe gönderir. Bu rapor önceki yıllara ilgili olarak aşağıdaki bilgileri ihtiva eder:

a) İl içinde koyun ve keçi türü hayvan bulunduran işletmelerin sayısı,

b) Raporlama dönemi başlangıcındaki kayıtlı hayvan sayısı,

c) Kontrol edilen işletme ve hayvan sayısı,

- ç) Tespit edilen aksaklıklar,
d) Bu Yönetmelik gereğince uygulanan yaptırımlar.

Ülke yıllık raporu

MADDE 53 – (1) Genel Müdürlük tarafından, illerden gelen raporlar doğrultusunda her yıl 1 mayıs tarihinden önce ülke yıllık raporu hazırlanır.

DOKUZUNCU BÖLÜM

İdarî Yaptırımlar

Hayvan hareketlerinin kısıtlanması

MADDE 54 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerine göre tanımlanmamış ve nakil belgesi beraberinde bulunmayan hiç bir koyun ve keçi türü hayvanın işletme dışına çıkışına yasal işlemler uygulanana kadar izin verilmez, bu tür hayvanlar için nakil belgesi ve veteriner sağlık raporu düzenlenmez.

İşletmede hayvan hareketlerinin kısıtlanması

MADDE 55 – (1) Bir işletmede bir ya da birden fazla koyun ve keçi türü hayvan, 13 üncü maddede belirtilen hükümlerin hiçbirisini karşılamıyorsa, yasal işlemler uygulanana kadar bu işletmeden veya bu işletmeye yapılacak tüm koyun ve keçi türü hayvan hareketlerine kısıtlama uygulanır.

(2) Bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak tanımlanmış koyun ve keçi türü hayvanlara ve tescil edilmiş işletmelere hayvan hastalıklarını önleme amacı dışında veri tabanında kısıtlama konulmaz.

Noksan şartlar

MADDE 56 – (1) 13 üncü maddede belirtilen tanımlama ve kayıt şartlarını sadece kısmi olarak karşılayan koyun ve keçi türü hayvanlar için, noksan şartların karşılanmasına kadar sadece bu hayvanların hareketleri kısıtlanır.

Destekleme ve tazminat

MADDE 57 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerinin ihlali hâlinde idarî yaptırımlar uygulanır ve bu Yönetmelik şartlarına göre tanımlanmayan ve kayıt altına alınmayan, işletme kayıtlarını tutmayan ve bildirim yapmayan hiçbir işletmeye, koyun ve keçi türü hayvanı için destekleme ödemesi ve hastalık nedeniyle tazminat ödemesi yapılmaz.

İspat

MADDE 58 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerine göre tanımlanmamış koyun ve keçi türü hayvanların yakalanması durumunda, eğer hayvan sahibi yakalanan hayvanların tanımlarını ve hayvanların kendisine ait olduğunu ispat edemez ise, yakalanan bu tür hayvanlar kaçak olarak kabul edilir ve hakkında Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi hükümleri uygulanır.

Masrafların ödenmemesi

MADDE 59 – (1) Hayvan sahipleri, 26 ncı maddede belirtilen masrafları ödemezlerse, bu hayvan sahiplerine ait koyun ve keçi türü hayvanlar için veteriner sağlık raporu ve nakil belgesi düzenlenmez. Hayvan sahiplerinin masrafları ısrarla ödememeleri hâlinde bu hayvan sahiplerinin işletmelerinden ve işletmelerine olacak koyun ve keçi türü hayvan hareketleri kısıtlanır.

Bildirim

MADDE 60 – (1) Hayvan sahibi, işletmesine ve işletmesinden yapılan koyun ve keçi türü hayvan hareketlerini yedi gün içinde, bu hayvanların doğumlarını altı ay içinde; göçerler veya mera hayvancılığı için il/ilçe müdürlüğüne bildirimde bulunulması hâlinde dokuz ay içinde, hayvanların ölümlerini, işletmede zorunlu kesimlerini, yetiştiricinin kendisine ve işletmesine ait bilgilerini otuz gün içinde ilgili il/ilçe müdürlüğüne bildirir. Hayvan sahibi süresi içerisinde bildirimde bulunmaz ise, ilgili il/ilçe müdürlüğü bu işletmeye ve bu işletmeden yapılacak koyun ve keçi türü hayvan hareketlerini kısıtlar ve gerekli bildirimlerde bulunmadığından dolayı Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine göre idari para cezası uygulanır.

(2) Koyun ve keçi türü hayvanların işletme değiştirmelerinde süresi içerisinde çıkış veya varış bildirimini yapılmadığının tespit edilmesi halinde, işletme sahibine Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrası (e) bendi hükmü gereği gerekli bildirimlerde bulunmadığından dolayı idari para cezası uygulanır. İdari para cezasının uygulanmasını takiben, hayvanın çıkış veya varış işletmesinin bağlı bulunduğu il/ilçe müdürlüğüne bilgi verilir.

Kesimhane ve hayvan satış yerleri ile ilgili kısıtlamalar

MADDE 61 – (1) Bu Yönetmelik gereği tanımlanmayan ve beraberlerinde nakil belgesi bulunmayan hiçbir koyun ve keçi türü hayvanın kesimhanede kesimine ve hayvan satış yerlerine girişine izin verilmez.

(2) Tanımlanmamış veya beraberinde belgesi bulunmayan koyun ve keçi türü hayvan kesimi yapan yerlere Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrası (e) bendi hükmü gereği idarî para cezası uygulanır.

(3) Kesimhaneye tanımlanmamış koyun ve keçi türü hayvanın gelmesi durumunda hayvan sahibine, Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrası (f) bendi hükmü gereği hayvan sevklerinde Bakanlıkça belirlenen belgeleri buldurumaması nedeniyle hayvan başına idari para cezası uygulanır. Hayvan sahibine verilen idari para cezasının onaylanmasını takiben hayvanlara kulak küpesi takılır, kayıt altına alınır, hayvanlar kestirilir ve sahibine teslim edilir.

(4) Hayvan satış yerlerine tanımlanmamış koyun ve keçi türü hayvanın gelmesi durumunda hayvan sahibine, Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrası (f) bendi hükmü gereği hayvan sevklerinde Bakanlıkça belirlenen belgeleri buldurumaması nedeniyle hayvan başına idari para cezası uygulanır. Hayvan sahibine verilen idari para cezasının onaylanmasını takiben hayvanlara kulak küpesi takılır ve kayıt altına alınır. Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrası (f) bendi hükmü gereği en yakın kesimhanede kestirilir ve hayvan sahibine teslim edilir.

(5) Resmi veteriner hekim, bu maddede belirtilen hayvanlardan elde edilecek hayvansal ürünlerin piyasaya arz amacı dışında değerlendirilmesinin mümkün olmadığına karar verirse hayvanlar Bakanlığın gözetiminde sahipleri veya işletmecisi tarafından itlaf ve imha edilir.

Nakil sırasında yakalanan tanımlanmamış koyun ve keçi türü hayvanlar

MADDE 62 – (1) Tanımlanmamış koyun ve keçi türü hayvanların nakil sırasında yakalanması hâlinde yakalandığı il/ilçe sınırları içindeki il/ilçe müdürlüğü tarafından hayvan sahibine, Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrası (f) bendi hükmü gereği hayvan sevklerinde Bakanlıkça belirlenen belgeleri buldurumaması nedeniyle hayvan başına idari para cezası uygulanır. Hayvan sahibine verilen idari para cezasının onaylanmasını takiben hayvanlara kulak küpesi takılır ve kayıt altına alınır. Kanunun 36 ncı maddesi birinci fıkrası (f) bendi hükmü gereği en yakın kesimhanede kestirilir ve hayvan sahibine teslim edilir.

(2) Resmi veteriner hekim, bu maddede belirtilen hayvanlardan elde edilecek hayvansal ürünlerin piyasaya arz amacı dışında değerlendirilmesinin mümkün olmadığına kanaat getirirse hayvanlar, Bakanlığın gözetiminde sahipleri veya işletmecisi tarafından itlaf ve imha edilir.

İşletmede tespit edilen kimliklendirilmemiş koyun ve keçi türü hayvanlar

Madde 63 – (1) İşletmede doğmuş ve yetiştirilmiş olması haricinde, bu Yönetmelikle belirlenen süreler içinde tanımlanmamış olduğu tespit edilen koyun ve keçi türü hayvanlar, işletmeye tanımlanmamış olarak getirilmiş olduğundan belgesiz nakil yapıldığı kabul edilir. Söz konusu kimliklendirilmemiş hayvanlar için hayvan sahiplerine, Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrası (f) bendi hükmü gereği hayvan sevklerinde Bakanlıkça belirlenen belgeleri buldurumaması nedeniyle hayvan başına idari para cezası uygulanır. Hayvan sahibine verilen idari para cezasının

onaylanmasını takiben hayvanlar kimliklendirilerek kayıt altına alınır.

Tanımlama araçlarında tahrifat ve sahtecilik

MADDE 64 – (1) Hayvanların kimliklendirilmesinde kullanılan tanımlama araçlarında tahrifat yapanlara, sahtelerini üretenlere veya uygulayanlara fiil suç oluşturmadığı takdirde Kanunun 36 ncı maddesi birinci fıkrası (e) bendi hükmü gereği idari para cezası verilir. Fiil suç oluşturduğu takdirde savcılığa suç duyurusunda bulunulur.

ONUNCU BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 65 – (1) 10/2/2009 tarihli ve 27137 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Koyun ve Keçi Türü Hayvanların Tanımlanması, Tescili ve İzlenmesi Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Tanımlama aracı ücretleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) 26 ncı maddede belirtilen ve hayvan sahibi tarafından karşılanacak masraflardan tanımlama araçları, Avrupa Birliği-Türkiye malî işbirliği çerçevesince IPA-1-2008 yılı programlaması proje paketi içinde yer alan TR080208 numaralı “Koyun ve Keçilerin Küpelenmesi ve Aşılması Projesi” kapsamında Bakanlık tarafından proje bitimine kadar karşılanır.

Doğum bildirim süresi

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) 1/1/2013 tarihine kadar her yaştaki koyun ve keçi türü hayvana kimliklendirme ve kayıt işlemi yapılır.

Yürürlük

MADDE 66 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 67 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı yürütür.